

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XI. ac praesertim Epistolae ad Ebraeos:

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

& Apocalyp-
sios:

Epiphan. in
Alog.

Justin. Dialog.
cum Tryphon.
Iren. libr. 4.
cap. 17. & 30.
& lib. 5. cap.
30. & apud Eu-
seb. Hist. libr.
5. cap. 8.
Euseb. Hist.
libr. 4. cap. 18.
Tertull. adv.
Marc. libr. 3.
cap. 14. & libr.
4. cap. 5.
Clemens Alex.
apud Euseb.
Hist. libr. 1. c.
21.
Apollon. apud
Euseb. Hist.
libr. 5. cap. 18.
Origen. in
Math. & in
Job. & apud
Euseb. Hist.
lib. 6. cap. 25.
tum Epistola-
rum Pauli,
2. Petr. 3. 15.
16.

Clem. Alex.
Strom. 2.

ac praesertim
Epistola ad
Ebraeos.
Tertullian. de
pudicit. cap.
20. Hieron. De
script. Eccl. in
Paulo.

E 4. 2. 3.

Euseb. Hist.
libr. 3. cap. 18.

Origen. lib. 5.
in Joban.

IX. Veniat nunc ad examen Apocalypsis, de cuius aetate ambigit nemo, ut quae vel Johanni Apostolo adscribatur, uti sit ab Ecclesia Catholica, vel Johanni, qui Marcus cognominatus est, & Paulo socium se dedit, vel Johanni Presbytero, vel (quae fuit Alogorum variana ab Epiphano confutata) Cerintho Haereticarum, quem admodum referunt Cajus in disputatione adversus Proclum Caraphrygarum patronum, & Dionysius Alexandrinus libro secundo De promissionibus. Hos enim omnes eadem aetas vidit. De auctore solum controversia est. Hunc esse Johannem Apostolum affirmative tradit Justinus, his temporibus non multo inferior, quibus in literas relata est Apocalypsis. Affirmat hoc ipsum Irenaeus, qui & recens fuisse sua aetate hoc opus testatur, & sua pene memoria, sub finem nempe imperii Domitiani, visa esse Johanni, quae in Apocalypsi memorantur. Addit Hieronymus eam interpretatos esse Justinum, & Irenaeum; quorum neutrum apud Eusebium reperias, ex quo opus De scriptoribus Ecclesiasticis, in quo haec habentur, Hieronymus confarcinavit: nam ubi Eusebius recenset opera Justini, ait Johanni Apostolo Apocalypsim manifeste tribuere Justinum in libris adversus Tryphonem; interpretatum fuisse non ait. Nisi forte pro eo quod extat in Eusebio: *μνησται δὲ καὶ τῆς ἁποκαλύψεως, ἧς ὁ ἰωάννης ἀποκαλύψας ἐπέλεξε λέγειν*: Meminit & Apocalypsis Iohannis, Apostolo eam manifeste adscribens; legerit Hieronymus: *ἐπιλεξάμενος δὲ καὶ τῆς ἁποκαλύψεως*. In eisdem vero Chronico, ad annum decimum quartum Domitiani haec legas: *ἀποκαλύπτει καὶ τὴν ἀποκαλύψεωσιν ἐδιδάξατο ἐν αὐτῇ δὲ καὶ ὁ ἀποστόλος ἰωάννης ἐς πάστορας ἰσραηλῆται, ἐν τῇ τῶν ἀποστόλων ἐκείνων, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐπιλεξάμενος*: Domitianus alter à Nerone Christianos persecutus est. Sub eo Iohannes Apostolus in Patmon relegatur, ubi Apocalypsim vidit, quemadmodum declarat Irenaeus. Ubi legitur videtur Hieronymus: *ἐν ἀποκαλύψεωσιν ἰσραηλῆται*: Vertit enim: *quam Irenaeus interpretatur*. Sed haec obiter. De Apocalypsis conditore idem ac Justino, & Irenaeo, persuasum fuit Tertulliano, Clementi Alexandrino, Apollonio adversus Cataphrygas, Origeni, & plurimis demum, ac omnibus propemodum aliis.

X. Pauli Epistolae jam inde ab ipsis Ecclesiae primordiis inter Christianos summo consensu receptae sunt. Eas quidem repudiabat Ebion ille Haereticus, Apostolorum aetate conjunctus, & deinde Severus Encratarum haereseos assertor, ac postmodum Elefcaire, ab Elxao orti, quem vixisse Trajani temporibus docet Epiphanius. Sed & ipsi ab Ecclesia Dei repudiati sunt. Hinc tamen Epistolarum aetatem colligas. Honorificam praeterea earum mentionem facit Petrus in posteriore Epistola. Clemens ille, qui cum Petro & Paulo se conversatum fuisse non obscure indicat, in priore sua ad Corinthios Epistola, ex Pauli Epistolis depromptas locutiones usurpat. Priorem ad Corinthios, & illas quae ad Galatas & Philippenfes scriptae sunt, in testimonium adducit Polycarpus Johannis Apostoli auditor; & nonnulla ex illis, aliisve Athenagoras. Ex eadem ad Philippenfes arcessit quippiam Barnabas in Epistola Catholica. Probabat omnes Tatianus, Athenagora non multo recentior, exceptis iis quae sunt ad Timotheum. Tuebantur eandem opinionem Encratitae à Tatiano subornati. Et Marcion deinde, ac Basilides, in alias temere grassati sunt. Tangit illos obiter Clemens Alexandrinus, qui & Pauli auctoritate disputationes suas saepenumero praetexit; quod & Iululentius deinde à Tertulliano; aliisque recentioribus factum est.

XI. De una ad Ebraeos Epistola non levis habita est inter Veteres disceptatio, cum Paulo eam abjudicarent nonnulli; Lucae vero tribuerent alii, alii Barnabae, quidam Clementi. Eos quippe non moror, qui Tertulliano affinxerunt; si quorum tamen adeo insignis esse potuit oscitantia & supinitas, cum Tertullianus ipse meminerit Epistolae hujus, eamque Barnabae vindicaverit; cumque eam respuerint Tertulliano ventuosiores Tatianus, Marcion, & Cajus in Dialogo adversus Proclum. Ex eorum igitur aetate, quorum esse fertur, non minus antiquam eam esse deprehendas, ac vulgo creditur. Pauli quippe coetanei fuerunt Lucas, Barnabas, & Clemens. Longe vero certioris temporis, quo scripta est, notam reperire licet in ipsis Epistolae verbis, ex capite secundo, quibus salutaria documenta à Christo primum tradita, se demum ab iis qui audierunt accepisse ait. Ipse certe Clemens multas inde in Epistolam suam ad Corinthios transfert sententias, easque *ἀποκαλύπτει*, ut illam ex Ebraeo in Graecam linguam convertisse ipsum non immerito existimari posse censuerit Eusebius. Contra vero Clemens Alexandrinus in libris *ὑποτυπώσεων*, eundem orationis colorem in Actis Apostolorum, atque in hac Epistola reperiri affirmat; quippe illorum auctorem esse Lucam, hujus scriptorem. Unde agnoscas germanum Epistolae hujus scriptorem à Clemente Alexandrino, & Eusebio creditum esse Paulum. Quod si tantorum virorum iudicium quoque meum interponere liceat, Graece primum scriptam esse non absurdum argumentis existimaverim. Sed res est alterius disquisitionis: nunc quod agimus. Origenes re in utramque partem discussa, non temere eam à majoribus Paulo

adscriptam fuisse ait; & quæcunque Ecclesia eam ut Pauli opus suspexerit, laudandam censet; quippe sententias sibi Pauli ipsius videri, dictionem & compositionem esse alterius, qui Apostoli dictata exceperit, & in literas retulerit. Hieronymus in Epistola ad Dardanum scribit non ab Ecclesiis solum Orientis, sed ab omnibus retro Ecclesiis, ut germanum Pauli factum fuisse admittam, quæ quamvis à Latinis in Canonem sua ætate nondum relata esset, se tamen veterum Scriptorum auctoritatem sequi, neglecta temporis sui consuetudine. In Epistola quoque ad Evagrium, recipi eam ait ab omnibus Græcis, & à nonnullis Latinorum. Propterea vero ab his in Ecclesia legi solitam non fuisse tradit Philastrus, quod ab Hæreticis depravata, & ad-

Philastr. Hæret. 88.

ditamentis quibusdam fuisset inquinata. Utur est, satis apparet vetustas Epistola, eo tempore nequitiam inferior, quo scripta esse fertur: & quamvis incerti eam auctoris esse concederemus, vel Pauli nimirum, vel Barnabæ, vel Lucæ, vel Clementis, cum incertum quoque olim fuisse ostenderit, à quo illorum esset profecta, sequitur ejus esse auctoris cui vulgo adscribitur, incerti nimirum, sed unius tamen ex illis quatuor; ac proinde genuinam esse, juxta primam Definitionem. Nos tamen eam, quæ Paulo Apostolo Epistolam hanc adscribit, amplectimur sententiam; non solum quod plurimum sese ac graviorum scriptorum auctoritate tueatur, sed etiam quod Ecclesia Catholica decreto fuerit roborata.

XII. Sequitur Epistola Jacobi. Hæc in eorum Scripturæ sacræ librorum censum conjicitur ab Eusebio, qui dubia erant auctoritatis, & admittebantur à nonnullis, ab aliis repudiabantur; nec multos ex Antiquis ejus meminisse ait. Saltem igitur aliqui ex Antiquis meminerunt. Inter Epistolas Canonicas recensuisse illam Clementem Alexandrinum in libris *ὑποτυπώσεων*, testis est idem Eusebius. Ejus verba usurpat non semel Tertullianus. Ipsi quoque patrocinium sibi Cyprianus asciscit, Asciscit & Origenes Eusebio antiquior; idemque Novi Testamenti Scriptores enumerans, Jacobum haudquaquam prætermittit, utinæ Athanasius in Synopsi, nec Gregorius Nazianzenus in Carmine de libris Canonicis. Eandem Epistolam, licet initio controversam, procedente tempore auctoritatem obtinuisse Hieronymus asseverat. Cum ergo longe vetustiore hanc esse appareat Clemente Alexandrino, & Tertulliano; incidit profecto ejus ætas in Apostolorum tempora. Cum vero citra ullam hæsitacionem Jacobo hanc tribuat Origenes, jamdiu inolevisse opinionem istam necesse est. Atque id quidem sufficit ad faciendam fidem Epistolæ hujus, de qua non præcipua nobis est cum Christi adversariis velitatio.

deinde Epistola Jacobi, Euseb. l. 2. Hist. cap. 23. libr. 3. cap. 25. & lib. 6. cap. 14. Terrull. adv. Jud. c. 2. & libr. de orat. cap. 8. Cyp. adv. Novat. Origen. Hom. 13. in Gen. & Hom. 7. in Jos. Hieron. de script. Eccl. in Jacobo.

XIII. Huic succedunt ambæ Petri Epistolæ, quarum prior est extra controversiam inter Christianos: *πρὸς τοὺς ἀγαπῶντες αὐτὸν ὡς ἀγαπημένον, ἐν τοῖς σφῶν ἀποστόλων χειρὶ γέγραμται συγχρηματισμένη*. Hæc *prisci Presbyteri, ut auctoritatis nevitiquam controversa, in suis scripturionibus usi sunt*: inquit Eusebius. Scribit idem alibi testimonia ex ea petivisse Polycarpum, ab Apostolis ipsis Christiana doctrina imbutum, multisque qui Christum Dominum viderant familiariter usum, & Papiam Johannis discipulum, atque iis ætate proximum Irenæum, & alios veteres Christiani dogmatis assertores. Factum idem sæpe videmus ab Origene, qui & Petrum ipsius auctorem esse non semel prædicat. Major inest Secunda concertatio, quam inter dubias collocari ab aliquibus, & Petro abjudicari scribunt Origenes, Eusebius, & Hieronymus, propter stili cum priore discrepantiam. At aliter se de ipsa sentire declarant idem, & Petro indubitanter adscribunt. Et merito quidem, quippe cum in monte sancto se Christo adfuisse dicat Auctor, & Paulum charissimum suum fratrem appellet, sequæ jam priorem Epistolam scripsisse significet. Hanc itaque in sacrorum Librorum serie inter Catholicas Epistolas posuit Clemens Alexandrinus in libris *ὑποτυπώσεων*, & Athanasii postmodum Synopsi, & Gregorii Carmini, in quo sacri percensentur Libri, inseri merita est.

de ambatibus Petri, Euseb. Hist. libr. 3. cap. 3. & 19. libr. 4. cap. 14. libr. 5. cap. 8. Origen. Tom. 1. in Joh. & Hom. 13. in Gen. & Hom. 7. in Jos. Euseb. Hist. l. 3. cap. 25. Hieron. de script. Eccl. in Petro. 1. Petr. 1. 17. 18. 2. Petr. 4. 15. 2. Petr. 3. 1.

XIV. Idem atque illa persequitur argumentum Epistola Judæ, & utraque insertari videtur Simonem, & Nicolaum Hæreticos, ipsorumque discipulos, Apostolorum coartaneos. Itaque altera alteri præstat opem, & fidem facit. Venit quoque in contentionem illa Judæ, ut testificantur Origenes, Eusebius, & Hieronymus, qui eam tamen auctoritatem demum consecutam fuisse ait, & inter sacras Scripturas numeratam. Idem affirmat Origenes compluribus locis, ejusque verbis se defendunt Tertullianus, & Cyprianus; eandemque Canonicorum librorum Catalogo intexerunt Clemens Alexandrinus in libris *ὑποτυπώσεων*, Athanasius in Synopsi, Gregorius Nazianzenus, alique porro omnes. Præterea cum ex Veteribus non multos ejus meminisse ab Eusebio traditum sit; hinc colligitur aliquos saltem ex Antiquis illis ejus meminisse. Sed hæc nimis; quoniam non ex harum, ut dixi, Epistolarum auctoritate præcipue pender ea, quam suscipimus, Christiana doctrina defensio.

ac demum Epistola Judæ, Origen. Hom. 13. in Gen. & in Jos. & in Matt. Euseb. Hist. l. 2. cap. 23. & 24. & l. 3. c. 15. Hier. de Script. in Judas. Tert. De hab. mul. c. 3. Cyp. adv. Nov.

XV. Quid quod scriptas ipsis Apostolorum manibus literas, in Apostolicis quibus

Probatur præterea 300